

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. III. In quibus rebus, & intra quod tempus, detur exceptio doli?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

quoad secundam verò, ex §. de Auctoris. 27. ibi: *de Auctoris dolo exceptio emptori non objicitur; si autem accessione auctoris utitur, aequissimum visum est, eum, qui ex persona auctoris utitur accessione, pati dolum auctoris; & peraquè traditur, rei quidem coherentem exceptionem etiam emptori nocere: eam autem, quæ ex delicto personæ oriatur, nocere non oportere.* Et ex his patet ad secundam partem tituli.

§. III.

In quibus rebus, & intra quod tempus, detur exceptio doli?

1286. **A**D 1. Resp. doli exceptionem competere in qualibet re, ubi ejus petitio aliqua exceptione elidi potest; ex dict. n. 1281. quando enim id, quod tale est, petitur, petitio non caret dolo, consequenter exceptione doli, tanquam adversa naturali æquitati, merito excludi potest. Ex hoc sequitur ei locum esse in contractibus, cum quis dolo ad contrahendum inducitur; in testamentis, si dolo aliquid in eis corrumpatur, scribatur, radatur, aliud substituitur ab alio, vel prudens indicium est, factæ talis perversionis; in petitione solutionis, cum elidi potest, exceptione soluti, transactionis, compensationis, &c. &c.

1287. Ad 2. quando quis ab altero dolo circumventus, à Deceptore convenitur ad præstandum, quod contractum, promissum, vel debitum allegatur, & petitori vult opponere dolum, id fieri posse dupliciter, vel per modum actionis; vel per modum exceptionis; de primo dicemus §. seq. de secundo autem Resp. exceptionem doli, petitionis seu actionis peremptoriam, esse de se perpetuam, seu decepto semper competere, per §. perpetua 9. Instit. de Exceptionib. ibi: *perpetue, & peremptorie sunt, quæ semper agentibus obstant, & semper rem, de qua agitur, perimunt:* qualis est exceptio doli mali, & quod metus causa factum est, & pacti conventi, cum ita conve-

nerit, ne omnino pecunia petere-

tur. Si dicas: dulus oppositus per modum actionis finitur eo tempore, quo actio, & consequenter opposito per modum actionis dolo non semper competit actio; ergo etiam nec semper exceptio proposito dolo per modum exceptionis. Resp. N. conseq. cujus ratio, & discrimen sumitur ex L. Purè 5. §. ult. ff. de doli mali except. ibi: *non, sicut de dolo actio certo tempore finitur, ita etiam exceptio eodem tempore danda est: nam hæc perpetuo competit: cum Actor quidem in sua potestate habeat, quando utatur suo jure: is autem, cum quo agitur, non habeat potestatem, quando conveniatur?*

§. IV.

De actione, quæ ex dolo competit.

1289. **S**icut supra diximus agenti possessorio unde vi, spoliationem à Reo posse opponi vel mutua petitione, nimirum eam objiciendo per modum actionis; vel per modum exceptionis, ex qua modi diversitate nascitur diversus ordo cognitionum; ita etiam agenti ex contractu, v. g. per dolum ejus inito, potest opponi dulus, vel per modum actionis, vel per modum exceptionis. De hac actione ex dolo agitur L. Hoc edicto 1. ff. de dolo malo, ibi: *hoc edicto Prætor adversus varios, & dulosos, qui aliis offuerunt calliditate quadam, subvenit: ne vel illis malitia sua sit lucrosa, vel istis simplicitas damnosa.* Verba autem edicti talia sunt: *quæ dolo malo facta esse dicentur, si de his rebus alia actio non erit, & justa causa esse videbitur, judicium dabo.*

Hæc actio est solum rei persecutoria ex parte Actoris, nimirum, ut per deceptorem obtenta restituatur, si in se extet; vel, si secus, rei æstimatio; est solum extraordinaria, nimirum in subsidium decepti, qui non habet actionem aliam, ut constat ex cit. L. 1. §. 1. ibi: *si de his rebus alia actio non erit; intellige ordinaria;* merito autem ait Prætor, si alia actio de his rebus